

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a soudců JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D., a JUDr. Miloslava Výborného v právní věci žalobkyně: **PhDr. H. P.**, zastoupená JUDr. Tomášem Doležalem, advokátem se sídlem nám. Republiky 679/5, Opava, proti žalovanému: **Nejvyšší soud**, se sídlem Burešova 20, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 7. 2016, sp. zn. Zin 47/2016, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 7. 2018, čj. 30 A 111/2016-64,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**
- IV. Ustanovenému zástupci žalobkyně JUDr. Tomáši Doležalovi, advokátovi se sídlem nám. Republiky 679/5, Opava, se **p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **8 228 Kč**, která je splatná do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

- [1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím odložil žádost žalobkyně ze dne 13. 4. 2016 o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“). Žalobkyně žádala o

informaci „kolik rozhodnutí vydal Nejvyšší soud ČR ode dne vydání ... usnesení 31 NS ČR 9/2015 ze dne 8. 4. 2015 do data podání této žádosti, kterým ustanovil ... zástupce z řad advokátů pro dovolací řízení“. Požádala současně „o uvedení sp. zn. těchto rozhodnutí k možnosti jejich vyhledání v databázi rozhodnutí NS ČR; pokud v databázi nejsou, ... o jejich zaslání jako e-dokumentů“.

[2] Žalovaný dospěl k závěru, že nemá možnost taková rozhodnutí získat ze své databáze a bude potřeba mimořádně rozsáhlého vyhledávání, konkrétně „načtení“ 534 spisů. V tolika věcech totiž vydal více než jedno rozhodnutí a lze proto předpokládat, že rozhodoval o ustanovení zástupce. Náklady na vyhledávání stanovil ve výši 2 000 Kč. Proti stanovení výše úhrady podala žalobkyně stížnost dle § 16a odst. 1 písm. d) zákona o svobodném přístupu k informacím, o které předseda žalovaného rozhodl tak, že výši úhrady potvrdil. Žalobkyně stanovené náklady na vyhledání informací neuhradila.

[3] Rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně žalobou u Krajského soudu v Brně (dále „krajský soud“). Uvedla, že výše nákladů na vyhledání informací měla být snížena na základě jejích majetkových poměrů. Dále namítala, že jí nemůže být přičítána k tíži neschopnost žalovaného zabezpečit softwarové vybavení, které by umožňovalo fulltextové vyhledávání, popřípadě vyhledávání dle použitého právního ustanovení. S ohledem na postavení Nejvyššího soudu by mělo jeho vybavení odpovídat nárokům kladeným na všestrannost vyhledávání. Nutnost tvrzeného mimořádně rozsáhlého vyhledávání je následkem nesprávně nastavených požadavků povinného subjektu na kvalitu a možnosti jeho softwaru, který je financován z veřejných prostředků a který neplní tu funkci, kterou primárně plnit má, tj. být k dispozici veřejnosti. Poukázala též na to, že o její stížnosti neměl rozhodovat jako nadřízený orgán předseda žalovaného, ale Ministerstvo spravedlnosti. Informace jí měly být poskytnuty alespoň v rozsahu, který nevyžaduje mimořádně rozsáhlé vyhledávání.

[4] Krajský soud žalobu v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. K námitce týkající se rozhodování předsedou žalovaného uvedl, že tento postup vyplývá z instrukce Ministerstva spravedlnosti č. 13/2008-SOSV-SP ze dne 24. 7. 2009, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o svobodném přístupu k informacím. Závěr, že o stížnosti rozhoduje předseda žalovaného, se dále opírá o § 20 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím. Stejnou otázkou se v případě Nejvyššího státního zastupitelství zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 4. 2011, čj. 8 As 51/2010-126, a jeho závěry jsou aplikovatelné i na žalovaného. Krajský soud se dále ztotožnil s napadeným rozhodnutím v tom, že žalovaný nedisponuje jinou metodou, na základě níž by mohl spolehlivě poskytnout požadované informace. Neshledal důvod zpochybnit informace vyplývající ze správního spisu (sdělení vedoucí oddělení informatiky a stanovisko vedoucí úseku soudních agend žalovaného), k čemuž dodal, že ani žalobkyně netvrdí, že by žalovaný měl k dispozici dostatečné vybavení či jinou faktickou možnost, jak informace vyhledat. Argumentaci, podle níž žalovaný měl poskytnout informace alespoň v rozsahu nepřesahujícím mimořádně rozsáhlé vyhledávání, krajský soud s odkazem na komentářovou literaturu vyhodnotil jako obcházení § 17 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím. K požadavku žalobkyně na osvobození od placení úhrady z důvodu majetkových poměrů pak dodal, že právní úprava takový postup neumožňuje. Správně postupoval žalovaný také tím, že na žádost žalobkyně neodložil věc ihned poté, co prohlásila, že náklady na vyhledání informací nezaplatí a bude se bránit žalobou, ale až po

pokračování

uplynutí zákonné 60 denní lhůty dle § 17 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále „stěžovatelka“) kasační stížnost, v níž uplatnila důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). V kasační stížnosti doplněné prostřednictvím ustanoveného zástupce předně namítla, že krajský soud nesprávně posoudil otázku, kdo měl rozhodovat o její stížnosti. Předseda žalovaného by měl podle § 20 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím rozhodovat pouze tehdy, pokud není možné nadřízený správní orgán určit podle § 178 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Pokud zvláštní zákon nestanoví jinak, je takovým orgánem ten, který rozhoduje o odvolání nebo vykonává dozor. Nad žalovaným vykonává dle § 11 odst. 1 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky, dozor Ministerstvo spravedlnosti. Jeho výše již citovanou instrukci nelze použít, jelikož nejde o obecně závazný právní předpis; pravomoc a působnost orgánu veřejné moci musí být stanovena na základě zákona. Není ospravedlnitelné, aby podle dané instrukce o stížnosti proti postupu okresních, krajských a vrchních soudů rozhodovalo ministerstvo a v případě Nejvyššího soudu nikoliv. Ten je totiž dle čl. 91 odst. 1 Ústavy rovněž součástí soustavy soudů stejně jako nižší soudy. Jestliže Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 2. 2008, čj. 4 Ans 11/2007-102, č. 1817/2009 Sb. NSS, uvedl, že u okresních soudů je nadřízeným orgánem ministerstvo, není důvod postupovat u žalovaného odlišně.

[6] Podle stěžovatelky jsou nesprávné a důkazně nepodložené také závěry krajského soudu o technické nemožnosti vyhledat informace jiným způsobem. Pod pojem „*vyhledání informací*“ ve smyslu § 17 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím lze podřadit dobu strávenou fyzickým shromážděním těchto dokumentů pracovníky žalovaného, nikoli však i dobu samotného zjišťování, kde jsou tyto dokumenty uloženy, neboť v takovém případě by vnitřní organizace spisové služby žalovaného (ukládání dokumentů) šla k tíži stěžovatelky. S odkazem na komentářovou literaturu stěžovatelka poukázala na to, že pokud je v případě žalovaného způsob evidence informací objektivně zbytečně komplikovaný nebo neuspořádaný a vyhledání informací vyžaduje více času, než je objektivně nezbytné, nemůže jít delší čas k tíži stěžovatelky. Nedisponuje-li databáze žalovaného fulltextovým vyhledáváním nebo vyhledáváním podle dotčeného předpisu, nejde v případě osobního načítání rozhodnutí o objektivně nezbytný čas k vyhledání informace. Stěžovatelka poukázala na veřejně dostupnou databázi rozhodnutí Nejvyššího správního soudu nebo Ústavního soudu, kde lze podle dotčeného předpisu vyhledávat. Závěr krajského soudu, že fulltextové vyhledávání nevede vždy k 100% správnému výsledku, označila stěžovatelka za spekulativní a nepodložený, ani osobní načtení 534 rozhodnutí není zárukou, že povede k 100% správnému výsledku, neboť nelze vyloučit lidskou chybu.

[7] Stěžovatelka nesouhlasí ani se závěrem, že při stanovení výše úhrady nelze přihlídnout k majetkovým poměrům žadatele. Takový postup totiž výslovně připouští komentářová literatura. Pokud krajský soud uvedl, že žalovaná ve vztahu ke svým majetkovým poměrům nic nedoložila, měl ji žalovaný vyzvat k doložení majetkových

poměrů, aby mohl rozhodnout o tom, zda existují racionální a legitimní důvody k tomu, že nemusí uplatnit úhradu. V této souvislosti stěžovatelka připomíná, že se podle § 20 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím použijí ustanovení správního řádu o základních zásadách činnosti správních orgánů. Takovou zásadou je i zásada materiální pravdy, kterou měl žalovaný uplatnit.

[8] Stěžovatelka se neztotožnila ani se závěrem, že žalovaný byl povinen s odložením žádosti vyčkat na uplynutí šedesátidenní lhůty. Takový postup je striktně formalistický a nebere v potaz specifickou situaci dané věci a nešetří podstatu a smysl právní úpravy. Stěžovatelka zde opětovně poukázala na základní zásady činnosti správních orgánů, konkrétně zásadu rychlosti, podle které správní orgány rozhodují bez zbytečných průtahů. Z rozhodnutí žalovaného ani krajského soudu neplyne, zda lpění na jazykovém výkladu normy nemůže být v rozporu se zásadou, kterou mají tyto normy rozvíjet a zabezpečovat její dodržování. Pokud soud uvedl, že šedesátidenní lhůta je prostředkem posilujícím právní jistotu žadatelů, je otázka, zda v případě stěžovatelky není též bráněním v rychlé a účinné soudní ochraně jejího práva na informace, pokud výslovně uvedla, že požadovanou úhradu nezaplatí a bude se proti odložení soudně bránit, tj. sama se výslovně této lhůty vzdala. V takovém případě je nečinné čekání na uplynutí lhůty zbytečným průtahem.

[9] Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti. Stěžovatelkou uváděný rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 Ans 11/2007 považuje v dané věci za neaplikovatelný, neboť žalovaný má v hierarchii soudní soustavy zvláštní postavení a tuto zvláštnost lépe vystihuje již zmiňovaný rozsudek téhož soudu sp. zn. 8 As 51/2010-126 týkající se Nejvyššího státního zastupitelství. Pokud v jeho případě rozhoduje o stížnosti nejvyšší státní zástupce, není důvod, aby v případě Nejvyššího soudu rozhodovalo ministerstvo. Žalovaný se neztotožnil ani s kasační argumentací ve vztahu k požadavku na úhradu nákladů. Sami autoři stěžovatelkou odkazovaného komentáře považují otázku upuštění od požadavku na úhradu nákladů ze sociálních důvodů za spornou, neboť naráží na zásadu péče řádného hospodáře. Žalovaný je organizační složkou státu a tato úprava na něj dopadá. Ve vztahu k aplikaci zásady materiální pravdy žalovaný uvedl, že i podle odborných stanovisek má být řízení o poskytnutí informací co nejvíce bezformální. Požadavek na zkoumání sociální situace žadatelů ve spojení s výzvou k doplnění údajů o tíživé situaci, jde zcela proti bezformálnosti postupů. I přesto je garantována žadatelům ekonomická ochrana skrývající se v poměrně dlouhé lhůtě k zaplacení. Žalovaný nesouhlasí ani s argumentací o možnosti odložit žádost před uplynutím lhůty. Nad rámec závěrů krajského soudu dodal, že vystupuje vůči žadatelům ve vrchnostenském postavení a musí postupovat v souladu s čl. 2 odst. 3 Ústavy. Pokud by bylo úmyslem zákonodárce, aby povinné subjekty mohly modifikovat délku šedesátidenní lhůty, jistě by § 17 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím zněl jinak a taková možnost by byla výslovně připuštěna. Zkrácení zákonem dané lhůty je totiž možné pouze v případě výslovného zákonného zmocnění, jinak by stát neuplatňoval státní moc v mezích a způsoby, které stanoví zákon, ale v mezích nepřípustné svévole.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatuje, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí,

pokračování

proti němuž je ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatelka je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupena advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Stěžovatelka v dané věci uplatnila 4 okruhy kasačních námitek. Ty se týkají následujících otázek: 1) který orgán měl rozhodovat o její stížnosti podle § 16a zákona o svobodném přístupu k informacím, 2) zda byl žalovaný oprávněn žádat úhradu za poskytnutí informace (rozhodnutí), jestliže bylo k jejich vyhledání z důvodu nedostatečné funkčnosti softwarového vybavení nutné mimořádně rozsáhlé vyhledávání, 3) zda měl žalovaný upustit od úhrady ze sociálních (majetkových) důvodů na straně stěžovatelky, a 4) zda měl žalovaný rozhodnout o odložení věci před uplynutím šedesátidenní lhůty.

[13] Relevantní právní úpravu v dané věci představuje především § 17 zákona o svobodném přístupu k informacím, podle něhož „[p]ovinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu (...). Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací“ (odst. 1). „V případě, že bude povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Součástí oznámení musí být poučení o možnosti podat proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informace stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d), ze kterého je patrné, v jaké lhůtě lze stížnost podat, od kterého dne se tato lhůta počítá, který nadřízený orgán o ní rozhoduje a u kterého povinného subjektu se podává“ (odst. 3). „Poskytnutí informace podle odstavce 3 je podmíněno zaplacením požadované úhrady. Pokud žadatel do 60 dnů ode dne oznámení výše požadované úhrady úhradu nezaplatí, povinný subjekt žádost odloží. Po dobu vyřizování stížnosti proti výši požadované úhrady lhůta podle věty druhé neběží“ (odst. 5).

[14] Podle § 16a odst. 1 písm. d) citovaného zákona může podat žadatel, který nesouhlasí se sdělenou výší úhrady, stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace. O stížnosti rozhoduje nadřízený orgán (§ 16a odst. 4 téhož zákona). Jak plyne z § 20 odst. 5 citovaného zákona, ve znění rozhodném pro projednávanou věc (tedy ve znění účinném do 23. 4. 2019) „nelze-li podle § 178 správního řádu nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti ten, kdo stojí v čele povinného subjektu.“

III.A

Nadřízený orgán žalovaného Nejvyššího soudu pro účely zákona o svobodném přístupu k informacím

[15] Nejvyšší správní soud se s ohledem na uplatněné kasační námitky zabýval nejprve spornou otázkou, který orgán byl v dané věci nadřízeným orgánem žalovaného Nejvyššího soudu ve smyslu § 20 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím (a to ve znění účinném v době rozhodování žalovaného; dané ustanovení bylo s účinností od 24. 4. 2019 novelizováno zákonem č. 111/2019 Sb.). Krajský soud v této souvislosti odůvodnění napadeného rozsudku ve shodě se žalovaným opřel zejména o výše již citovanou

ministerskou instrukci a stejně tak již dříve zmiňovaný rozsudek zdejšího soudu sp. zn. 8 As 51/2010. Stěžovatelka naproti tomu vychází z toho, že daná instrukce není obecně závazným právním předpisem a s odkazem na rozsudek zdejšího soudu sp. zn. 4 Ans 11/2007 zdůrazňuje, že nebyl důvod, aby se v případě žalovaného Nejvyššího soudu při určování odvolacího orgánu postupovalo jinak než v případě okresních, krajských a vrchních soudů.

[16] K takto vymezené sporné otázce je třeba předně připomenout, že v odůvodnění citovaného rozsudku sp. zn. 8 As 51/2010 týkajícího se nejvyššího státního zástupce již Nejvyšší správní soud především osvětlil, že *„zákon o informacích upravuje relativně samostatná procesní pravidla, podle kterých je třeba postupovat. I proto nemůže být poskytování informací faktickým výkonem správy v podobě řízení či manažerského rozhodování, ale svébytným typem právního řízení.“* Vedle toho, že poukázal na specifika řízení dle zákona o svobodném přístupu k informacím a „správy“ v této oblasti, se dále vypořádal i s judikaturou, na kterou nyní stěžovatelka také odkazuje, a podle níž je v případě okresních soudů nadřízeným orgánem ministerstvo. Jak v této souvislosti v citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud dále dovodil, u vrcholných soudních orgánů je situace odlišná a uzavřel, že v případě Nejvyššího státního zastupitelství je dle § 20 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím funkčně příslušným k rozhodování o podaném odvolání či stížnosti nejvyšší státní zástupce. Výslovně také zmínil, že podstatné odlišnosti nejsou v tomto ohledu ani v případě právní úpravy týkající se také např. Nejvyššího správního soudu. Podpůrně vycházel z výše zmiňované instrukce ministerstva jakožto výkladové pomůcky, která jednoznačně stanoví, že nadřízeným orgánem v případě Nejvyššího soudu, Nejvyššího správního soudu a Nejvyššího státního zastupitelství je ten, kdo stojí v jejich čele ve smyslu § 20 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím. Obdobně ostatně Nejvyšší správní soud k aplikaci citované instrukce přistoupil i ve věci sp. zn. 4 Ans 11/2007, na kterou poukazuje sama stěžovatelka, v níž svůj výklad opřel právě o zmiňovanou instrukci.

[17] V nyní projednávané věci Nejvyšší správní soud i s přehlédnutím k uplatněné kasační argumentaci neshledal důvod se od závěrů citované judikatury odchýlit a v podrobnostech na ni odkazuje. Situace, v níž by v případě Nejvyššího státního zastupitelství a Nejvyššího správního soudu byla nadřízeným orgánem osoba stojící v jejich čele, zatímco v případě Nejvyššího soudu by se jednalo o ministerstvo, by byla zjevně nerozumná a nesystémová. Ostatně odchýlení se od citovaných závěrů dřívější judikatury by bylo možné pouze prostřednictvím rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (viz § 17 odst. 1 s. ř. s.). Jeho aktivace však i s ohledem na okolnosti nyní projednávané věci není na místě. Poukazuje-li stěžovatelka na to, že Nejvyšší soud je z hlediska Ústavy součástí soustavy obecných soudů a nelze jej z této soustavy vydělit, je k tomu třeba uvést, že aplikace existující judikatury citované výše pro účely zákona o svobodném přístupu k informacím rozhodně nepředstavuje vyjmutí Nejvyššího soudu ze soustavy obecných soudů, ale je naopak zdůrazněním jeho specifického postavení v soudní soustavě, v níž je v rámci své působnosti vrcholným orgánem. Specifické postavení v rámci soudní soustavy v případě žalovaného Nejvyššího soudu ostatně není ničím neobvyklým a týká se nejen zvláštních pravidel pro výkon státní správy (viz např. § 124 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů), ale i dalších organizačních a procesních aspektů jeho fungování, které jsou taktéž

pokračování

od ostatních (stupněm nižších) částí soudní soustavy odlišné. Ilustrativní v této souvislosti může být kupříkladu forma vydávání a způsob přijetí jednacího řádu či kancelářského a spisového řádu, které na rozdíl od okresních, krajských a vrchních soudů vydává sám žalovaný Nejvyšší soud a nikoliv ministerstvo. Stejně tak lze poukázat i na systém evidence judikatury obsahující též pravidla zpřístupňování – svého druhu – informací o činnosti soudů. Ten ministerstvo určuje pro soudy okresní, krajské a vrchní a nikoliv soudy nejvyšší (srov. instrukci Ministerstva spravedlnosti ze dne 20. června 2002, č.j. 20/2002-SM, kterou se upravuje postup při evidenci a zařazování rozhodnutí okresních, krajských a vrchních soudů do systému elektronické evidence soudní judikatury).

[18] Lze tedy uzavřít, že kasační námitka týkající se určení orgánu rozhodujícího o stížnosti podle § 16a zákona o svobodném přístupu k informacím není v projednávané věci důvodná.

III.B

Důvodnost stanovení úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací

[19] Následně Nejvyšší správní soud přistoupil k hodnocení námítky, podle níž žalovaný nebyl vůbec oprávněn stanovit stěžovateli úhradu, jelikož náklady na vyhledání informací vznikly v důsledku nedostatků v organizaci jeho spisové služby, jejichž dopady nelze přenášet na stěžovatelku. Krajský soud v této souvislosti v napadeném rozsudku s odkazem na předložené spisové podklady uzavřel, že stěžovatelka neuvedla konkrétní tvrzení týkající se jiné faktické možnosti vyhledání jí požadovaných informací, než jakou žalovaný zvolil. Žalovaný vyhledávací možnosti stěžovatelce řádně vysvětlil a ve spisu odpovídajícím způsobem doložil.

[20] Pro posouzení této sporné otázky je tedy klíčové hodnocení oprávněnosti užití institutu úhrady za „mimořádně rozsáhlé vyhledání informací“ ve smyslu § 17 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím. Odborná literatura k výkladu daného ustanovení především dovodila, že „je třeba vždy přiblížit k podmínkám konkrétního povinného subjektu“, přičemž „mimořádnost vyřizování konkrétní žádosti o informace může být dána různorodostí požadovaných informací, jejich stářím (a s tím spojenou obtížnou vyhledatelností) apod.“ (JELÍNKOVÁ, Jitka, TUHÁČEK, Miloš. *Zákon o svobodném přístupu k informacím: Praktický komentář*. 2017. Wolters Kluwer. Dostupné v systému ASPI). Další autoři dodávají, že „o mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací se ... bude jednat tehdy, jestliže shromáždění informací bude pro daný subjekt představovat v jeho konkrétních podmínkách časově náročnou činnost, která se objektivně vzato vymyká běžnému poskytování informací tímto povinným subjektem, tedy jestliže vyhledávání informací již v daném případě nelze s ohledem na pojetí veřejné správy jako služby veřejnosti považovat za běžnou, povinný subjekt nijak nezatěžující součást obvyklé agendy“ (FUREK, Adam, ROTHANZL, Lukáš, JIROVEC, Tomáš. *Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář*. 2016. Praha: C. H. Beck, str. 1020). Obdobně se k výkladu daného ustanovení staví i judikatura Nejvyššího správního soudu, podle níž je třeba přihlídnout i k povaze požadovaných informací a poměrům povinného subjektu (viz rozsudek ze dne 20. 10. 2016, čj. 5 As 35/2016-25). O mimořádně rozsáhlé vyhledání informací půjde tehdy, jestliže s ohledem na konkrétní podmínky u povinného subjektu a na množství požadovaných informací nebo jejich

povahu bude vyhledání informací pro povinný subjekt zátěží nad míru obvyklou (rozsudek ze dne 21. 6. 2017, čj. 6 As 326/2016-32).

[21] S ohledem na výše uvedené tedy bude vždy na povinném subjektu, aby se v kontextu konkrétních okolností podané žádosti především důkladně zabýval tím, zda vyhledání požadovaných informací bude „mimořádně rozsáhlým“ či nikoli, a to v souladu se smyslem § 17 zákona o svobodném přístupu k informacím, který představuje omezení ústavními přepisy zaručeného práva na informace. Jak vyplývá ze správního spisu v nyní projednávané věci, žalovaný si v reakci na podanou žádost stěžovatelky vyžádal vyjádření vedoucí úseku soudních agend a vedoucí oddělení informatiky, z nichž plyne, že v informačním systému žalovaného jsou naprogramovány pouze parametry ke sledování konkrétně zadaných statistických údajů, přičemž se jedná především o „údaje, jejichž sledování si vyžaduje běžná denní činnost Nejvyššího soudu anebo údaje speciálně sledované v souvislosti s určitou rozhodovací činností soudu“. Softwarové vybavení soudu „plně odpovídá předepsaným potřebám pro správné vytváření a ukládání dat“ a následné zpracování informací tak, aby mohly být poskytnuty veřejnosti, je prováděno ve spolupráci s externí společností, která je správcem databáze informačního systému, přičemž tato externí spolupráce probíhá jednotně pro celý resort justice. Zadaní parametrů pro jakékoliv další sledování, ze kterého by měl systém generovat nové statistiky, je technicky a programátorsky náročným procesem. Žalovaný v oznámení o výši úhrady dále stěžovatelce sdělil, že k poskytnutí žádané informace je potřeba „osobního načtení“ všech spisů, v nichž bylo vydáno více než jedno rozhodnutí. Takových spisů je 534, přičemž jejich spisové značky stěžovatelce poskytl. Žalovaný v oznámení rovněž uvedl, jak dospěl k výpočtu požadované úhrady.

[22] Úzeji vymezenou otázkou, tedy v jaké situaci již naplňuje vyhledávání informací z vnitřních informačních systémů povinných subjektů předpoklady „mimořádné rozsáhlosti“, se již judikatura správních soudů taktéž zabývala. Výše již zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 326/2016 se také týkal žádosti o informace, které povinný subjekt nebyl schopen na základě svého programového vybavení poskytnout (systém neobsahoval funkcionalitu pro jejich získání). K vyřízení žádosti zde povinný subjekt přistoupil tak, že zadal naprogramování nové funkcionality, která by umožnila informace poskytnout, a požadoval úhradu za čas programátora. Odlišnými okolnostmi se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 28. 11. 2018, čj. 9 As 257/2017-46 (zde šlo o informace o průměrné délce odvolacího řízení, které povinný subjekt neměl v požadované podobě evidovány). Spor se v dané věci týkal poskytnutí souhrnné informace zpracované na základě dostupných dílčích informací. V citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud mimo jiné také zdůraznil, že žádost o informaci nemá být „hrou na slepou bábu“ mezi žadatelem a povinným subjektem (je-li zřejmé, že žadatel o informace chce určitý druh informací, které sice povinný subjekt přesně nemá, ale má informace obdobné, měl by mu to sdělit, aby žadatel případně mohl svou žádost modifikovat). Poukázat lze rovněž na závěry plynoucí z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2012, čj. 1 As 141/2011-67, č. 2635/2012 Sb. NSS. Zde povinný subjekt vůbec neevidoval informace, které podle soudu evidovat měl a žádosti o informace následně zamítal s tím, že se jedná o informace, které by musel nově vytvořit.

[23] V návaznosti na reprodukované závěry existující judikatury a s ohledem na uplatněnou kasační námitku je tedy v nyní projednávané věci třeba především osvětlit, zda

pokračování

bylo na místě, aby žalovaný evidoval stěžovatelkou požadované informace (usnesení o ustanovení zástupce) takovým způsobem, aby s nimi byl schopen dále pracovat a případně je poskytnout žadatelům o informace v rámci běžné činnosti (bez zátěže „nad míru obvyklou“), tedy bez nutnosti ručně prohledat všechny spisy, v nichž by se hypoteticky mohly nacházet. Jinými slovy se spor týká toho, zda absence naprogramovaného kritéria pro vyhledávání určitých rozhodnutí v interním informačním systému žalovaného Nejvyššího soudu zakládá důvodnost stanovení úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.

[24] Při posuzování takto vymezené sporné otázky je nutno se především zaměřit na povahu rozhodnutí, jejichž poskytnutí se stěžovatelka domáhá, a jejich význam pro žalovaného a jeho činnost. V tomto ohledu má Nejvyšší správní soud za to, že v případě usnesení, kterými žalovaný ustanovil zástupce pro dovolací řízení, se až na výjimky nejedná o rozhodnutí, u nichž by byla nezbytně nutně dána potřeba samostatné a dále podrobněji strukturované evidence v rámci vnitřního informačního systému z důvodu jejich vyhledávání pro účely rozhodovací či jiné činnosti žalovaného. Jistě je třeba připustit, že některá usnesení o ustanovení zástupce pro dovolací řízení mají zobecňující potenciál a jejich vnitřní evidence (zejm. pokud jde o sjednocování rozhodovací činnosti) je na místě. Toho však lze dosáhnout i jinak a efektivněji, než vyhledáváním v rámci všech takovýchto usnesení v prostředí vnitřního informačního systému. Typicky k tomu budou sloužit zejména nástroje související s evidencí judikatury (viz zejm. čl. 40 a násl. jednacího řádu Nejvyššího soudu); ostatně i usnesení, na jehož základě se stěžovatelka v dané věci informací domáhala, bylo publikováno ve Sbírce rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu. Samozřejmě by bylo vhodné, kdyby měl žalovaný jakožto vrcholný soudní orgán k dispozici takové programové vybavení, které by mu umožňovalo vyhledávat v rámci vnitřní evidence na základě rozličných kritérií i mezi usneseními procesního charakteru. Ostatně v rámci vnitřního systému Nejvyššího správního soudu již v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí bylo možné usnesení o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti filtrovat a nalézt. Jak již nicméně bylo výše uvedeno, taková funkcionality nepředstavuje nezbytnou podmínku pro řádný výkon funkce žalovaného Nejvyššího soudu. Vedle řádného plnění funkce sjednocování rozhodovací činnosti nepředstavuje absence odpovídajícího vyhledávacího nástroje pro daný typ usnesení ani překážku výkonu kontrolní činnosti pro orgány správy žalovaného. Nalézání typových či konkrétních rozhodnutí v rámci informačního systému může pro kontrolní činnost plnit pomocnou vyhledávací funkci, těžiště takové činnosti nicméně tvoří práce s „fyzickými“ spisy.

[25] V návaznosti na shora uvedené lze ještě dodat, že usnesení o ustanovení zástupce ze své povahy zpravidla představují rozhodnutí značně kazuistická, v nichž soud posuzuje konkrétní osobní a majetkové poměry účastníka řízení, a jejichž přesah a možné zobecnění je limitované. Právě i tento aspekt povahy daných usnesení významně omezuje ve vztahu k nim činnost žalovaného jakožto orgánu povolného ke sjednocování judikatury a klesá tak i význam těchto usnesení z hlediska jejich propracovanější evidence. V konečném důsledku obvyklá povaha těchto usnesení podstatně limituje i vypovídací hodnotu pro jiné, usnesením nedotčené osoby, které o jejich poskytnutí žádají (jestliže soud např. ustanovil zástupce jedné osobě z důvodu její nezaměstnanosti, neznamená to bez dalšího, že postupoval nejednotně a nesprávně, pokud jiné nezaměstnané osobě zástupce neustanovil, jelikož u ní mohou být dány jiné skutkové důvody odůvodňující opačné rozhodnutí

apod.). Výše uvedené samozřejmě neznamena, že by právně či fakticky mělo být bez dalšího (zejm. ochrana citlivých údajů) jakkoliv nedůvodně bráněno ve zpřístupňování daného typu usnesení. I v případě těchto usnesení je samozřejmě na místě dbát rovněž na veřejnou kontrolu a transparentnost soudní praxe (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 3. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 2/10). Stěžovatelkou požadovaná usnesení v dané věci však svou povahou nedosahují takového významu pro další činnost žalovaného Nejvyššího soudu, aby bylo třeba bezpodmínečně trvat na tom, že je žalovaný musí v rámci vnitřní databáze strukturovaně (např. podle výsledku takového usnesení) evidovat způsobem, který by umožňoval jejich vyhledání snazší cestou, než jakou mu jeho podmínky a technologické zázemí v době vydání napadeného rozhodnutí umožňovaly.

[26] Nejvyšší správní soud k dané otázce i s vědomím organizační a finanční náročnosti provádění změn ve vnitřních informačních systémech dodává, že rezignace na řádné vedení a rozvoj interních evidencí či databází samozřejmě nemůže představovat nástroj, prostřednictvím něhož by se povinné subjekty mohly vyhýbat poskytování informací s odkazem na nutnost mimořádně rozsáhlého vyhledávání a požadovat finanční úhradu ze strany žadatelů. Takovým umělým vytvářením bariér ztěžujících přístup k informacím by nepochybně docházelo k nepřipustnému zásahu do práva na informace. Ostatně požadavky na vyhledávací možnosti v rámci vnitřních informačních systémů se nepochybně budou s plynutím času a technickým rozvojem stále zvyšovat, což nepochybně bude mít svůj odraz i v nahlížení na „mimořádnost“ vyhledávání určitých informací, resp. „běžnou“ činnost povinných subjektů. Nejvyšší správní soud nicméně v nyní projednávané věci právě s ohledem na povahu požadovaných informací dospěl k závěru, že o situaci dosahující takové intenzity (nezákonného omezení práva na informace) se v posuzované věci nejedná. Z žalobou napadeného rozhodnutí navíc jasně vyplývá, na základě jakých skutečností dospěl žalovaný k závěru, že se jedná o mimořádně rozsáhlé vyhledání informací, jaké podklady k tomu soustředil a že tyto podklady nejsou s jeho závěrem v logickém rozporu. Je třeba souhlasit s krajským soudem i v tom, že s ohledem na konkrétní podmínky a možnosti, žalovaný neměl v dané době žádnou snazší, resp. časově méně náročnou možnost, jak požadované informace vyhledat a poskytnout. Lze tedy shrnout, že stěžovatelkou požadované informace nebyly pro žalovaného nezbytně nutné k jeho běžné činnosti, a proto je možné akceptovat absenci možností jejich vyhledání v informačním systému na základě určitého definovaného společného znaku. V takové situaci pak ani nelze hovořit o vadně vedené spisové službě, která by znemožňovala požadovat po stěžovateli úhradu za jejich vyhledání. Ani tato kasační námitka tedy není důvodná.

III.C

Přiblížení k majetkovým (sociálním) poměrům žalobkyně při určení výše úhrady

[27] Ve vztahu k otázce, zda jsou povinné subjekty dle zákona o svobodném přístupu k informacím oprávněny požadovanou výši úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací snížit (či od ní fakticky upustit) na základě majetkových poměrů žadatele, krajský soud v napadeném rozsudku odkázal na rozhodnutí žalovaného, s nímž se ztotožnil. Předseda žalovaného neměl podle krajského soudu možnost, s ohledem na právní úpravu, stěžovatelku od úhrady osvobodit. Stěžovatelka je naopak toho názoru, že pokud byly v návaznosti na její stížnost proti výši úhrady (jejíž součástí byl návrh na

pokračování

snížení úhrady z důvodu jejich majetkových poměrů) pochybnosti o majetkových poměrech, měl ji žalovaný k jejich doložení vyzvat a následně posoudit, zda jsou u ní dány racionální a legitimní důvody pro neuplatnění úhrady.

[28] Komentářová literatura, kterou se v dané věci argumentačně zaštiťují oba účastníci, výslovně předpokládá, že „je zřejmě na místě připustit, že povinný subjekt nemusí uplatnit úhradu tam, kde pro takový postup existují zcela racionální a legitimní důvody, tedy typicky tam, kde by uplatnění takového požadavku vyžadovalo větší náklady než samotná úhrada, nebo tam, kde jsou pro takový postup sociální důvody (srov. v této souvislosti § 3 odst. 3 nařízení vlády č. 173/2006 Sb.). Povinný subjekt si však nemůže při uplatňování úhrady nákladů počínat zcela arbitrárně – naopak, platí, že neuplatnění tohoto požadavku bude jen zcela výjimečné a musí být odůvodnitelné. (...) Autoři komentáře se proto domnívají, že povinný subjekt se může rozhodnout, zda bude úhradu nákladů za vyřizování žádostí o poskytnutí informací uplatňovat (a zda ji bude uplatňovat vždy a v maximální výši sazeb), pokud se však rozhodne úhradu obecně požadovat, pak ji musí uplatnit ve všech případech, v nichž budou splněny podmínky vymezené zákonem, nařízením č. 173/2006 Sb. a přijatým a zveřejněným sazebníkem.“ (FUREK, Adam, ROTHANZL, Lukáš, JIROVEC, Tomáš. *Zákon o svobodném přístupu k informacím*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, s. 993).

[29] K tomu lze ještě dodat, že odkazované nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím, v § 3 stanoví, že „povinný subjekt v sazebníku úhrad nákladů za poskytování informací (dále jen „sazebník“) stanoví vždy sazby, na jejichž základě určuje výši úhrady“ (odst. 1), přičemž „[p]ovinný subjekt může v sazebníku stanovit a) částku, do jejíž výše nebude po žadateli úhradu nákladů vzniklých na základě jedné žádosti požadovat, b) další případy, v nichž nebude žadateli úhradu nákladů vzniklých na základě jedné žádosti požadovat“ (odst. 3).

[30] S ohledem na výše uvedené tedy lze dovodit, že skutečně existuje právní podklad pro to, aby povinné subjekty stanovily podmínky, za nichž nebudou po žadatelích požadovat úhradu za vyhledání informací. Avšak stejně jako musí být ve vydaném sazebníku obsažena obecná úprava vyměřování úhrady, musí být i případy, v nichž nebude úhrada vyměřována, vymezeny na základě obecných a předvídatelných kritérií. Opodstatněnost takového požadavku je zřejmá a má především zabránit nežádoucímu vyčíslování úhrad u „vybraných“ dotazů či žadatelů. Je na úvaze povinného subjektu, zda takové případy v sazebníku vymezí či nikoliv. Smyslem uvedeného je především zajištění rovných podmínek pro přístup k informacím (srov. též důvodovou zprávu k novele zákona o svobodném přístupu k informacím provedené zákonem č. 61/2006 Sb.). Podstatné dále je, že pokud tak povinný subjekt v rámci sazebníku učiní, nelze tento jeho postup považovat za porušení péče řádného hospodáře, na rozdíl od v podstatě nahodilého určování výše úhrad či upouštění do nich bez patřičného podkladu. Výše již označená instrukce ministerstva, podle níž v dané věci při vyřizování žádostí (a vyčíslení úhrady za vyhledávání mimořádně rozsáhlé) žalovaný postupoval, možnost zohlednění majetkových poměrů žadatele neobsahuje. K tomu lze ještě navíc dodat, že ani povaha stěžovatelkou požadované informace či její tvrzená situace nevykazují znaky takové mimořádnosti, pro které by snad bylo možno v nyní projednávané věci uvažovat o zcela výjimečném prolomení shora vymezených východisek.

[31] Nejvyšší správní soud k výše uvedenému ještě připomíná, že nelze odhlédnout ani od smyslu institutu úhrady dle § 17 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, který je ze své povahy specifický a odlišný např. od institutu poplatků (soudních či správních), u nichž právní úprava s ohledem na jejich funkci výslovně předpokládá hmotně-právní i procesní podmínky pro osvobození od jejich platby. Uvedené rozlišení je ostatně též projevem různé povahy samotných základních práv, k jejichž realizaci dané nástroje slouží a s nimiž je spojena i různá úroveň pozitivních závazků státu umožnit aktivní výkon takových práv. Podobně jako u jiných politických práv, mezi něž lze právo na informace řadit (viz čl. 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod), nejsou dosud formulována nějaká obecnější východiska, na základě nichž by bylo možno určit, kdy a v jakém rozsahu je součástí daného práva i pozitivní závazek státu zajistit jeho realizaci. Při takovém posouzení v jednotlivých věcech judikatura Evropského soudu pro lidská práva obvykle „bere ohled na spravedlivou rovnováhu, která musí být dosažena mezi protichůdnými zájmy jednotlivce a společností jako celku“ [rozsudek ze dne 16. 3. 2000, ve věci *Özgür Gündem proti Turecku*, stížnost č. 23144/93, § 43; srov. rovněž rozsudek ze dne 6. 5. 2003, ve věci *Appleby a další proti Spojenému království*, stížnost č. 44306/98, § 43]. Z povahy pozitivních závazků státu pojících se k výkonu politických práv (svobod) lze nepochybně dovodit existenci povinnosti státu vytvořit právní rámec pro uplatňování těchto práv a zajistit podmínky pro jejich poklidnou realizaci při dodržení základních principů (zejm. již výše zmiňovaná rovnost). Nelze však již bez dalšího dovodit, že by bylo povinností státu materiálně podporovat výkon politických práv u těch, kteří např. nemají dostatek finančních prostředků k tomu, aby jich mohli využívat v takovém rozsahu, v jakém by si sami představovali. I v právním řádu ČR se proto lze setkat například s požadavkem na úhradu části volebních nákladů ze strany těch, kteří hodlají využít svého pasivního volebního práva a ucházet se ve volbách o veřejné funkce. Zároveň neexistuje postup, který by umožňoval tuto úhradu odpustit těm, kteří sice chtějí daného práva využít, ale nemají k tomu dostatek prostředků (např. volební kauce pro volby do Senátu dle § 61 odst. 2 písm. e) zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky). Obdobná omezení výkonu politických práv obstála i v testu ústavnosti (viz např. usnesení Ústavního soudu ze dne 24. 9. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 24/02). Ani z hlediska samotné povahy práva na informace jako práva politického tedy nelze dovodit povinnost státu spočívající v garanci aktivní nápomoci v přístupu k informacím pro osoby v různé sociální situaci.

[32] Namítá-li stěžovatelka v souvislosti s touto kasační námitkou dále to, že se žalovaný neměl spokojit s jejím tvrzením ve stížnosti proti výši úhrady a v pochybnostech o jejich majetkových poměrech ji v souladu se zásadnou materiální pravdou měl vyzvat k doložení těchto poměrů, nelze ani v tomto ohledu postupu žalovaného nic vytknout. V dané věci lze aplikovat dřívější judikaturu zdejšího soudu, který již v rozsudku ze dne 17. 4. 2013, čj. 6 Ans 16/2012-62, ve věci téže stěžovatelky výslovně dovodil, že „záměrem zákonodárce bylo stanovit pro poskytování informací podle citovaného zákona procesní postup, který by byl pružnější a rychlejší než postup v klasickém správním řízení a který by zároveň poskytl žadateli o informace dostatečnou ochranu jeho práva na informace proti případným obstrukcím povinného subjektu. Proces rozhodování o žádosti o informace je tedy méně formální než klasické správní řízení“. S ohledem na bezformálnost a pružnost procesu vyřizování žádostí není na místě po povinném subjektu požadovat, aby žadatele o informace vyzýval

pokračování

k doložení tvrzení o nedostačujících majetkových poměrech. I v případě, že povinný subjekt v sazebníku podmínky pro zohlednění majetkových poměrů žadatelů zakotví, bude na žadateli, aby svou nemajetnost dostatečným způsobem nejen tvrdil, ale současně také doložil. Ani tato kasační námitka tedy není důvodná.

III.D

Rozhodnutí žalovaného před koncem lhůty dle § 17 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím

[33] Jde-li o námitku týkající se „lpění“ žalovaného na dodržení lhůty pro odložení žádosti plynoucí z výše citovaného § 17 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím, považuje Nejvyšší správní soud za nutné připomenout, že vada řízení před správním orgánem je důvodem pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí pouze tehdy, pokud by měla vliv na zákonnost samotného rozhodnutí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2003, čj. 6 A 12/2001-51, č. 23/2003 Sb. NSS). Přímo ve vztahu k otázce (ne)zákonné délky řízení před správním orgánem zdejší soud již v rámci své dřívější judikatury vyslovil, že pokud správní orgány nerozhodly ve lhůtách stanovených správním řádem, nejde o takovou vadu řízení, která by mohla být důvodem pro zrušení napadeného správního rozhodnutí (rozsudek ze dne 26. 10. 2006, čj. 6 Ads 50/2005-63). V nyní projednávané věci, v níž navíc zákon výslovně nepředpokládá rozhodnutí správního orgánu dříve než po uběhnutí shora vymezené lhůty, stěžovatelka v žalobě i kasační stížnosti toliko poukazuje na „průtahy“ žalovaného a připomíná princip rychlosti řízení, resp. oddálení možnosti domoci se získání požadované informace prostřednictvím soudu. Nikterak ovšem (byť třeba jen nepřímou) nenaznačuje, jak se namítané „průtahy“ mohly projevit na zákonnosti samotného žalobou napadeného rozhodnutí. Za těchto okolností je tedy zjevné, že krajský soud nepochybil, pokud související žalobní námitku neshledal důvodnou, a stejně tak se nemohl Nejvyšší správní soud ztotožnit ani s navazující námitkou kasační.

[34] K výše uvedenému lze ještě dodat, že ochrany před samotnou nečinností (průtahy) správního orgánu se lze domáhat se prostřednictvím žaloby proti nečinnosti správního orgánu (§ 79 a násl. s. ř. s.). Pokud by účastníkům správního řízení v důsledku nezákonné nečinnosti správního orgánu vznikla škoda či nemajetková újma, jistě také není vyloučeno domáhat se náhrady v režimu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Rušit však napadené rozhodnutí správního orgánu v řízení o žalobě podle § 65 a násl. s. ř. s. pouze z důvodu průtahů (byť třeba spočívajících ve zjevném překročení zákonem přímo stanovené lhůty) je nepřijatelné.

IV. Závěr a náklady řízení

[35] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že žádná ze stěžovatelkou uplatněných kasačních námitek není důvodná, a kasační stížnost proto dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[36] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné činnosti, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[37] V řízení před Nejvyšším správním soudem byl stěžovatelce ustanoven zástupcem advokát, jemuž náleží odměna za poskytnutí dvou úkonů právní služby dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), spočívající v přípravě a převzetí věci a podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. b) a d) advokátního tarifu], při sazbě 3100 Kč za úkon právní služby [§ 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu]. Odměna ustanoveného zástupce tak činí 6 200 Kč. Náhrada hotových výdajů je stanovena paušálně v § 13 odst. 3 advokátního tarifu, a to ve výši 300 Kč za každý jeden úkon právní služby. Na náhradě hotových výdajů proto ustanovenému zástupci náleží 600 Kč. Vzhledem k tomu, že ustanovený zástupce je plátcem DPH, odměna je dále zvýšena o částku odpovídající této dani ve výši 21 %. Celkem tedy Nejvyšší správní soud ustanovenému zástupci přiznal na odměně a náhradě hotových výdajů částku 8 228 Kč. Ta mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 14. listopadu 2019

JUDr. Petr Mikeš, Ph.D.
předseda senátu